

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
2594
9-9-10
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τον κ. Υπουργό
Πολιτισμού και Τουρισμού**

**Θέμα: Προστασία και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου του ναού της
Αγροτέρας Αρτέμιδας στην περιοχή του Μετσ.**

Ο αρχαιολογικός χώρος όπου βρίσκονται τα θεμέλια του παρλίσσιου ιωνικού ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδας στην περιοχή του Μετσ, μία από τις σημαντικότερες ιστορικά αρχαιολογικές τοποθεσίες στο κέντρο της Αθήνας, με ιδιαίτερη συμβολική αξία, απειλείται με οικοπεδοποίηση.

Μέχρι σήμερα η Πολιτεία δεν έχει καταφέρει να εγγυηθεί τη σωτηρία του σημαντικού αυτού αρχαιολογικού χώρου, καθώς ταλαντεύεται μεταξύ των αλλεπάλληλων αποφάσεων του ΚΑΣ και του αρμόδιου υπουργείου για την απαλλοτρίωση του χώρου. Η διαμάχη συνεχίζεται ανάμεσα σε συλλόγους που ζητούν την προστασία των οικοπέδων που έχουν απαλλοτριωθεί, προκειμένου να δημιουργηθεί αρχαιολογικός χώρος και σε ιδιοκτήτες των οικοπέδων που βλέπουν τις περιουσίες τους είτε στην κατεύθυνση της απαλλοτρίωσης και της αποζημίωσης είτε στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης των οικοπέδων μετά το πέρας της ανασκαφικής έρευνας. Το αποτέλεσμα είναι ότι διαρκώς διογκώνεται η αξία του ακινήτου και τροφοδοτείται ένας φαύλος κύκλος, όπου κάθε φορά το ΥΠ.ΠΟ.Τ. καλείται να εκταμιεύσει μεγαλύτερο ποσό για να προβεί στην απαλλοτρίωση.

Τα λείψανα του ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδας, που αποτέλεσε πρότυπο του ναού της Απτέρου Νίκης, εντοπίστηκαν για πρώτη φορά στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Ο εν λόγω χώρος -που με Υπουργική Απόφαση 17558/973/1960 έχει χαρακτηριστεί αρχαιολογικός- αποτελεί το μοναδικό σωζόμενο στοιχείο της φυσικής τοπογραφίας του Ιλισσού που από το 1964, κατά τη διάνοιξη της οδού Αρδηττού και με τον εντοπισμό των αρχιτεκτονικών μελών, κηρύχθηκε απαλλοτριωτός. Έκτοτε ο χώρος έχει απαλλοτριωθεί σε διάστημα μισού αιώνα 7 φορές με τις προθεσμίες όμως κάθε φορά να λήγουν άκαρπες.

Πρόσφατα, το 2005 αποφασίστηκε από το ΚΑΣ η διενέργεια ανασκαφικής έρευνας στα δεσμευμένα οικόπεδα, μετά την κατεδάφιση όσων κτιρίων υπήρχαν σε αυτά. Το 2009 εκδόθηκε η άδεια κατεδάφισης και οι εργασίες ξεκίνησαν στα τέλη του ίδιου έτους. Στις αρχές όμως του 2010 το ΚΑΣ αποφάσισε να επαναφέρει το θέμα του χαρακτηρισμού του χώρου ως «αρχαιολογικής ζώνης Α Προστασίας» και ως ρύθμιση που θα απέτρεπε οριστικά την οικοδόμησή του. Οι εργασίες κατεδάφισης σταμάτησαν, χωρίς ωστόσο να έχει ληφθεί ακόμη η τελική απόφαση για τον εν λόγω

αρχαιολογικό χώρο και η διαδικασία για απόδοση καθεστώτος αποτελεσματικής προστασίας έχει παγώσει επ' αόριστον.

Η όλη υπόθεση επαναφέρει στην επικαιρότητα ένα ζήτημα που αφορά όλη την Αθήνα και ειδικά τη διαμόρφωση του ιστορικού της κέντρου. Πρόκειται για το πρόγραμμα της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας που ιδρύθηκε το 1997 και ξεκίνησε τη δραστηριότητά του το 1998. Στις μελέτες συνολικής ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας και στις έξι περιοχές που αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής μελέτης της ΕΑΧΑ Α.Ε. συμπεριλαμβανόταν και ο χώρος της Αγροτέρας, το πολύπαθο οικοδομικό τετράγωνο που ακόμα δεν έχει απαλλοτριωθεί. Υπό αυτή την έννοια η τύχη της Αγροτέρας Αρτέμιδας έχει και συμβολικό χαρακτήρα. Δεν αφορά μόνο τους περίοικους στο Μετς, αλλά πρόκειται για το αίτημα να αποφευχθεί η ιδιωτική εκμετάλλευση και να αποδοθεί στη δημόσια χρήση ένας χώρος που περιλαμβανόταν στον αρχικό σχεδιασμό της ΕΑΧΑ Α.Ε.

Η έλλειψη ουσιαστικής πολιτικής βούλησης να προσκομιστεί το τίμημα για την απαλλοτρίωση του χώρου, την περαιτέρω ανασκαφή, την ανάδειξη και απόδοσή του στους πολίτες της Αθήνας οδηγεί στη διαίωνιση του θέματος.

Να σημειώσουμε ότι το ΥΠ.ΠΟ.Τ. σε απάντησή του σε προηγούμενες ερωτήσεις μας στα πλαίσια του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, έχει βεβαιώσει ότι στην περιοχή: «έχει εντοπιστεί και περισυλλεγεί αρχαίο αρχιτεκτονικό υλικό προερχόμενο από αρχαία ή παλαιοχριστιανικά μνημεία» και ότι: «ο χώρος αποτελεί τόπο μνήμης του αρχαίου ιερού και συγχρόνως ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα τμήματα της όχθης του Ιλισσού, δηλαδή του κατεξοχήν ιστορικού τοπίου των Αθηνών».

Κατόπιν τούτων, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Δεδομένης της ιστορικής, αρχαιολογικής και συμβολικής αξίας του αρχαιολογικού χώρου του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδας, προτίθεται το ΥΠ.ΠΟ.Τ., σύμφωνα και με τις ευρωπαϊκές συμβάσεις για την Προστασία του Τοπίου και της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς να τον προστατεύσει και να προβεί στην απαλλοτρίωση, ανάδειξη και απόδοσή του στους πολίτες της Αθήνας;**
- 2. Σε ποια φάση βρίσκεται η διαδικασία απομάκρυνσης των καθαιρεθέντων οικοδομικών υλικών και η συνολική ανασκαφική έρευνα στον αρχαιολογικό χώρο του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδας στην περιοχή του Μετς;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Θανάσης Λεβέντης

Νίκος Τσούκαλης

Γρηγόρης Ψαριανός